

Leven uit vertrouwen

“Gods liefde die ons beweegt, doorgeven in woord en daad”

PASTORAAL BELEIDSPLAN 2017-2021
PAROCHIEFEDERATIE H. H. CLARA EN FRANCISCUS

I. Inleiding

A. Parochie in het Groene Hart

In 2011 zijn elf kleinere parochies het avontuur aangegaan om in de twee nieuwe parochies Clara en Franciscus samen verder te gaan. Een proces van elkaar leren kennen en waarderen en de krachten te bundelen.

Het Katholiek geloofsleven in het Groene Hart staat niet los van de ontwikkelingen in de samenleving. De geloofskennis en geloofsbeleving van mensen in onze beide parochies is zeer divers. We kennen overtuigde gelovigen en randkerkelijken, geestdriftige belijders en aarzelende zoekers.

Daarbij hebben we te maken met een afnemend aantal parochianen, verminderde inkomsten, minder vrijwilligers en een kleiner wordend pastoraal team. Ook de plaats van de Kerk in de samenleving is minder vanzelfsprekend en minder relevant geworden.

Daarom is het van belang middels een pastoraal beleidsplan federatiebreed de koers voor de komende jaren uit te zetten.

B. Zingeving

Groot of klein, onze parochiefederatie is een plaats waar het geloof in God zichtbaar wordt in Woord en Daad. In de complexe samenleving, waarin mensen bewust of onbewust op zoek zijn naar geluk en zin, mogen wij weten dat echte diepe zin en rust te vinden is bij God, door Jezus Christus.

Hoe dat beleefd wordt, kan voor ieder anders zijn. Maar **leven vanuit het vertrouwen dat God er is**, laat mensen groeien tot mensen-voor-elkaar. Wat er ook in ons leven gebeurt: In leven en sterven is God bij ons. Dit geloof in God als Schepper en Bevrijder van ons bestaan willen we als katholieke geloofsgemeenschappen in het spoor van onze Heer Jezus Christus levend houden en doorgeven in deze tijd en op deze plek.

C. Opdracht

Voor veel mensen vandaag is het gegeven van Gods liefde voor ieder mens niet vertrouwd. En toch... juist voor mensen van nu kan van het Evangelie een kracht en een helende werking uitgaan. We blijven het als onze opdracht zien om Gods liefde die ons beweegt, door te geven in woord en daad.

Het is een uitdaging om dit te doen in een kleiner wordende Kerk. Daarbij is het onvermijdelijk om keuzes te maken en de beschikbare mensen en middelen zo effectief mogelijk in te zetten.

En dat alles in het perspectief als Katholieke geloofsgemeenschappen ons (bescheiden maar onmisbaar) steentje bij te dragen aan de komst van Gods Koninkrijk in Kerk en wereld.

D. 2017-2021

Het pastoraal team stelt het beleidsplan vast na het advies van het bestuur en leden van pastoraatgroepen te hebben gehoord.

Op basis van dit beleidsplan stelt het pastoraal team een jaarwerkplan op, om samen met vrijwilligers en bestuur aan te werken. Het jaarwerkplan wordt vervolgens geëvalueerd door team en leden van pastoraatgroepen.

Bij het uitvoeren van alle pastorale plannen gaan we uit van de benodigde facilitering en ondersteuning van het bestuur.

II. Visie en Beleid

De concrete situatie van kleiner wordende geloofsgemeenschappen en toenemende noodzaak van het bundelen van krachten heeft ons doen besluiten om, in de uitwerking van het pastoraal beleid voor de komende jaren, drie sleutelwoorden centraal te zetten, namelijk: **verdieping, verbinding en vereenvoudiging**.

De grootste zorg van het pastoraal team is de verschraving van het individuele geloofsleven. Daarom willen we investeren in **verdieping**, op gebied van catechese, liturgie en diaconie. We zetten in op activiteiten die bijdragen aan groei in geloof, zowel in het omzien naar de ander, als het eigen maken van geloofszaken en het vieren in de gemeenschap.

De gemeenschappen met hun gezinnen, oudere parochianen en de vele vrijwilligers in diverse werkgroepen vormen met elkaar twee parochies. Er zijn onderling **verbindingen** gemaakt en krachten gebundeld, maar er is ook sprake van eilandjes en - soms onbewust - vasthouden aan hoe het voorheen was. Het zou mooi zijn als we richting 2021 nog meer verbindingen tot stand kunnen brengen tussen mensen en groepen van de diverse kernen.

De parochiefederatie is een complexe organisatie. De verschillende culturen en gewoontes, kerken en kernen, pastores en pastoraatgroepen, besturen en alle andere vrijwilligers maken het niet eenvoudig om het overzicht en de communicatie helder te houden. In de komende jaren zullen we waar nodig en mogelijk streven naar een **vereenvoudiging** van werkzaamheden en organisatie. Dat is mede nodig ter ontlasting van het pastoraal team en vrijwilligers.

Het pastoraal team zal zich om die reden meer gaan richten op de beide parochies als geheel en minder op de parochiekernen in het bijzonder.

III. Speerpunten voor de komende jaren

Vanouds is elke vitale christengemeenschap geroepen trouw te blijven aan het onderricht van de apostelen, met elkaar een gemeenschap te vormen, samen te bidden en het brood te breken, en geld en goed te delen met behoeftigen (Handelingen 2, 43-47).

Ook binnen onze beide parochies zijn deze activiteiten kenmerkend voor wat en wie we willen zijn: ontmoeting en gesprek, gebed en dankzegging, hulp en actie, opbouw en presentie van de gemeenschap. Middels onderstaande pastorale speerpunten willen we samen gestalte geven aan een lerende, vierende, dienende en sprankelende geloofsgemeenschap, Hem achterna.

A. Geloofsontmoetingen, groeien naar een lerende gemeenschap

1. Familie-catecheseproject "Mijn Anker"

Met dit project willen we de geloofsgroei en verbinding van gezinnen met de geloofsgemeenschap van de parochie bevorderen. De eucharistieviering heeft een belangrijke plek in het project. Binnen het Anker vindt de voorbereiding op de eerste H. Communie plaats. In de komende jaren streven we er naar om ook de voorbereiding op Doop, Vormsel en Huwelijk aan het Ankerproject te koppelen.

2. **Geloofsontmoetingen in gespreksgroepen (jong)volwassenen**

- a) *Gespreksgroepen 30+, H. Franciscus, H. Clara*
Zowel in de H. Clara- als in de H. Franciscusparochie zijn 30+ geloofsgroepen ontstaan. Deze groepen zijn bedoeld om het katholiek geloof uit te leggen en te bespreken. We streven ernaar om deze groep uit te bouwen en een stevige plek te geven in de gemeenschap.
- b) *Franciscus (Prego) 20+ en Clara RKJ groep 17+, RKJ groep acolieten.*
Voor de jongeren en jongvolwassenen zijn 3 groepen actief. Deze groepen geven jongeren de gelegenheid op een onbevangen en natuurlijke wijze over hun geloof te spreken en het te delen. Door catechese, vieren en samen eten wordt het persoonlijk geloof en de onderlinge band versterkt. Dit kan uitgroeien tot een small Christian Community.
We willen hen hierin faciliteren en ondersteunen

3. **Geloofsvorming jeugd**

- a) *Rock Solid, Solid Friends*
Er zijn in sommige kernen geloofsgroepen voor kinderen. Daarvan is Rock Solid is een dynamisch programma voor tieners en sluit aan bij belevingswereld van de tieners. Het helpt hen te ontdekken wat het christelijk geloof voor hen betekent in het dagelijks leven. Momenteel zijn er drie groepen in de Claraparochie. Wanneer de mogelijkheid zich voordoet willen we in de Franciscusparochie ook een groep opstarten.

4. **Kloosterdagen vrijwilligers**

De zorg voor vrijwilligers is een belangrijke taak. Als nieuw initiatief organiseert het pastoraal team kloosterdagen voor betrokken vrijwilligers. Daarmee werken zij aan hun spirituele- en geloofsontwikkeling. De pastor nodigt specifiek mensen uit. Door vrijwilligers te vragen is er al een verbinding, namelijk de inzet voor de kerkgemeenschap.

B. **Spiritualiteit en gebed, groeien naar een vierende gemeenschap**

1. **Zondagsviering**

De zondag als “de dag van Jezus’ opstanding” is hét moment om Hem te gedenken rond de tafel van de Eucharistie. De Eucharistie is zowel bron als hoogtepunt van ons geloof.

Daarom vieren we in beide parochies op zondag ten minste in één kerk de Eucharistie. In de andere kerken wordt waar mogelijk de Eucharistie gevierd of komen we samen in vieringen van Woord en Communie, verbonden met de Eucharistie, die eerder is gevierd.

2. **Weekvieringen**

In een groot aantal kernen is er ook op een doordeweekse dag een eenvoudige viering. Tot 2021 zullen wij dit ongewijzigd laten doorgaan. Wanneer in de tussentijd blijkt dat er geen behoefte meer is of dat de beperkte pastorale bezetting dit niet meer toelaat zullen we met de betrokken mensen zoeken naar een oplossing.

3. **Plaats en taak van de gebedsleiders.**

Gebedsleiders hebben een speciale opleiding gevolgd om de gemeenschap voor te gaan in Woord en Gebed. We verwachten van hen dat ze zich blijven bekwamen in hun functie en taak, middels aanbod van het bisdom en

parochiefederatie. Met hen wil het pastoraal team bouwen aan een nieuw herleefde gebedscultuur in andere dan de zondagsvieringen. In 2021 moet dit zichtbaar zijn in de beide parochies. De gebedsleiders hebben daarnaast ook met regelmaat hun plaats in de niet-eucharistische zondagsvieringen.

4. Momenten van gemeenschappelijk gebed

Stilte en gebed zijn waardevolle elementen in ons christelijk leven. Ze helpen ons om ruimte te maken voor God zelf. Naast de reguliere vieringen op zondag en wekdagen zijn er andere momenten van gemeenschappelijk gebed. Deze momenten willen we handhaven en zo mogelijk uitbouwen.

- Iedere bijeenkomst met parochianen wordt met gebed geopend en afgesloten.
- Het pastoraal team bidt iedere dinsdagmiddag het getijdengebed voor de pastorale vergadering.
- In de voorbereiding op Kerstmis en Pasen houden we in de parochiefederatie een speciale viering rond Gods barmhartigheid. Het sacrament van verzoening is daarbij beschikbaar.
- In de Veertigdagentijd en Advent maken we tijd en ruimte vrij voor wekelijks stilte en aanbidding van het H. Sacrament in één van de kerken.
- In de maanden mei en oktober is er een Marialof voor de hele federatie.
- In beide parochies zijn in de voorbije jaren initiatieven genomen voor meditatiebijeenkomsten. Deze zullen we blijven stimuleren.
- Jaarlijks is er voor de zieken in de Franciscusparochie, een dag van gebed, eucharistie en ontmoeting. We streven ernaar dit ook in de Claraparochie te realiseren.
- We onderzoeken de mogelijkheden van de ‘social media’ voor het gebedsleven in de parochiefederatie, zoals een gebeds-app.

5. Hoogfeesten

Hoogfeesten die op wekdagen vallen, zoals Maria Geboorte, Maria ten Hemelopneming, zullen afhankelijk van praktische mogelijkheden, in beide parochies worden gevierd in een plechtige viering met koor. We streven ernaar om in deze vieringen met meerdere teamleden voor te gaan.

6. Bedevaarten

Van oudsher worden wij als christenen ook wel aangeduid als “mensen van “de Weg”. Soms gaan we als pelgrims letterlijk op weg, lopend of fietsend naar bedevaartsplaatsen. Ieder jaar worden vanuit de parochiefederatie bedevaarten georganiseerd, zoals naar Brielle, Kevelaar, Amsterdam en Lourdes. Het pastoraal team stimuleert de deelname van parochianen, o.a. door ook zelf actief te participeren in de verschillende bedevaarten.

C. Omzien naar de ander, groeien naar een dienende gemeenschap

1. Individueel pastoraat

In veel van onze kernen zijn wijkcontactpersonen, (zieken)bezoekgroepen en rouwbezoekgroepen actief. We zetten in op toerusting en revitalisering van degenen die deze taken op zich nemen. Het pastoraal team is beschikbaar voor pastorale bijstand en geestelijke begeleiding.

2. Missie-, Ontwikkeling- en Vredeswerk

In de H. Claraparochie is er één MOV groep die de activiteiten rond de Advent- en Veertigdagentijdactie coördineert. In de H. Franciscusparochie heeft iedere parochiekern een eigen MOV groep. Deze werken deels samen.

De komende jaren staan in het teken van meer samenwerking en eenheid tussen de MOV groepen. Een eerste aanzet is gegeven in de min of meer gezamenlijke aanpak van de projecten.

3. Parochiële Caritas Instellingen

Alle parochiekernen hebben een PCI. Op één plaats omvat een PCI twee kernen. Door netwerk en contact wordt er onderling samengewerkt. In een jaarlijks diaconieweekend waarbij een doel dichtbij, eenmalig wordt ondersteund, wordt de rol en opdracht van de PCI in de geloofsgemeenschap zichtbaar.

Het overleg tussen pastoraal team en de PCI-en over de diaconale opdracht van de parochiegemeenschap willen we verder uitbouwen.

D. Kerkopbouw

1. Missionaire dynamiek

Als kerkgemeenschap hebben we een missionaire opdracht. Dat wil zeggen dat we enerzijds verbinding zoeken met de samenleving om daar uit te dragen wat ons beweegt en anderzijds in een beweging van uitnodiging en gastvrijheid mensen verwelkomen.

Met het oog daarop ontplooiën we activiteiten zoals

- een mini-symposium om met elkaar na te denken over een actueel thema dat van belang is voor kerk en samenleving en dat open staat voor iedere belangstellende.
- Kerkennacht
- Laagdrempelige activiteiten in de federatieweek
- Startzondag van de Adventsactie
- Missionair project Kliederkerk

We streven er naar om dit soort activiteiten uit te bouwen en uit te breiden.

2. Pastoraat op maat

In het kader van gemeenschapsopbouw binnen parochieverband is het van belang de sterke kanten van de lokale parochiekernen zo goed mogelijk tot hun recht te laten komen, te mobiliseren en op elkaar af te stemmen.

Met het oog daarop heeft iedere parochiekern, soms in combinatie met een andere kern, een pastoraatgroep die de pastorale zaken ter plekke behartigt, coördineert en stimuleert.

Zij worden betrokken bij het pastoraal beleid en hebben een adviserende stem. Beleidsmatig kiezen we de komende jaren bewust voor versteviging van de lokale pastoraatgroepen. Zij vormen als het ware de ogen en oren van het pastoraal team en vormen de garantie dat mensen niet vergeefs aan de deur van de Kerk kloppen. In die zin geven zij gezicht aan de Kerk, waarin gelovigen zorg dragen voor elkaar en voor allen die zorg behoeven. Daarbij kunnen zij waar nodig rekenen op ondersteuning en toerusting vanuit het pastoraal team.

3. Vrijwilligers

“Draag je deel in de inspanning voor het evangelie.” Dit zegt Paulus in zijn brief aan de Efeziërs. Iedere gelovige is op grond van zijn Doopsel en Vormsel geroepen om bij te dragen aan de verkondiging van het evangelie. Het is een vreugde om zoveel mensen in de geloofsgemeenschappen dit ook daadwerkelijk te zien doen. Zij verdienen onze zorg en aandacht die we delen met bestuur, beheercommissies en pastoraatgroepen. Concreet komt dit tot

uiting in het aanbieden van de cursussen van de pastorale school. Het vrijwilligersbeleid valt onder de verantwoordelijkheid van beide parochiebesturen.

4. Oecumenische samenwerking

We zoeken het contact en overleg met onze zusterkerken vanuit de overtuiging dat we de ene Heer dienen en dat de verdeeldheid onder de christenen in tegenspraak is met de boodschap van Jezus. In verschillende kernen is de Lokale Raad van Kerken hiertoe het aangewezen middel.

In de H. Claraparochie nemen we het initiatief tot het opzetten van een oecumenisch pastoresconvent waarin dominees en voorgangers elkaar ontmoeten.

5. Samenwerking met organisaties in de samenleving.

Als parochiefederatie zijn we deel van de samenleving en onderhouden we contacten met organisaties in de samenleving zoals het onderwijs, de gemeentelijke overheid, afdeling welzijn, zorginstellingen, de voedselbank en Hospices. Ook hier willen we graag de verbinding blijven zoeken en nagaan hoe we elkaar kunnen vinden en versterken, met het oog op het gemeenschappelijk welzijn van de samenleving.

6. Interne en externe communicatie.

Bij alle communicatie met elkaar zijn zorgvuldigheid en aantrekkelijkheid van belang. Zijn we accuraat en brengen we op een aanstekelijke manier naar buiten wat we te zeggen hebben?

Het federatieblad *Samenstromen*, de vernieuwde website en e-mail staan ons daarbij ten dienste, net als sociale media als Facebook en WhatsApp. In de komende jaren is het zaak om de verschillende middelen goed op elkaar af te stemmen.

a) Federatieblad Samenstromen

Samen met de redactie werken wij aan de verbetering van het federatieblad. De insteek daarbij is de blik op de toekomst én op personen en activiteiten in onze regio die linken aan het christelijk geloof. Als visitekaartje van onze parochiefederatie verzenden we het blad naar gemeentelijke overheden, lokale pers, scholen en Hospice.

b) Website

De vernieuwde website is aantrekkelijk, maar vraagt voortdurend aanvulling en bijwerking. Omdat een website voor een groot deel bezoekers van buiten bedient, is het van belang dat we attent zijn op de uitstraling naar buiten.

c) Facebook H.H. Clara en Franciscus

De facebook pagina groeit uit tot een 'community' die aankondigingen en korte impressies van activiteiten in de federatie deelt. Groepen in de federatie kunnen worden uitgenodigd om hun activiteiten op facebook te delen.

d) Interne communicatie

In de interne communicatie is een grote rol weggelegd voor de secretariaten, zowel centraal als lokaal. Beiden verdienen concrete ondersteuning en waardering. Aandacht voor de bezetting, kennis van zaken en bereikbaarheid blijft van belang.

7. **Onze kerkgebouwen in de toekomst**

Onze parochiefederatie kent vele karakteristieke en/of monumentale kerkgebouwen, heilige plekken waar de verbondenheid van mensen met God wordt uitgedrukt. Hun primaire functie heeft te maken met de eredienst: de samenkomst van gelovigen in het kader van de aanbidding van God. Als 'bedehuis' is het kerkgebouw in de beleving van veel mensen als het ware een tweede huis, de plek waar men vaak al generaties lang lief en leed met elkaar deelt. Logisch dat we binnen onze federatie zuinig zijn op het bezit en gebruik van deze godshuizen, die binnen de parochiekernen ook voor niet-parochianen veelal beeld- en sfeerbepalend zijn. Toch brengt het bezit en beheer van zoveel kerkgebouwen ook de nodige lasten en verantwoordelijkheden met zich mee, zeker in een tijd en situatie waarin er sprake is van krimp qua betrokkenheid van mensen en beschikbaarheid van middelen. Daarom nemen pastoraal team en parochiebesturen zich voor in samenspraak met de betrokken gemeenschappen de komende periode een samenhangende visie en beleid te ontwikkelen omtrent de toekomst van de gebouwen binnen het geheel van de federatie. Indien nodig en gewenst zal daarbij ook het gesprek gezocht worden met de burgerlijke overheid in het kader van gezamenlijke zorg voor cultureel erfgoed en maatschappelijk vastgoed.

IV. **BESLUIT**

“Als de Heer het huis niet bouwt,
vergeefs zwoegen de bouwers;
als de Heer de stad niet bewaakt,
vergeefs doet de wachter zijn ronde.” (psalm 127,1)

Met dit beleidsplan hopen we in de komende jaren te groeien als parochiefederatie. Te groeien door vereenvoudiging en door verbinding te zoeken. Verbinding met elkaar als gelovigen, met de mensen in de samenleving en vooral met Christus, want “als de Heer het huis niet bouwt, vergeefs zwoegen de bouwers”!